

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 11. maj 2005

J.nr. 5162/

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ved skrivelse af 21. april 2005 udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 5, ad L 145.

Ad L 145 spørgsmål 5:

”Vil ministeren oversende en gennemgang af samt en forklaring på samtlige bemyndigelser i lovforslaget, herunder om bemyndigelserne er påkrævet af hensyn til EU-retten?”

Svar:

./ Gennemgangen af samtlige bemyndigelser i lovforslaget er foretaget i vedlagte skema ”Oversigt over bemyndigelser i forslag til fødevarelov”.

Der er for hver bemyndigelse anført eksempler på bekendtgørelser og lignende opdelt efter, om der er tale om implementering, herunder nødvendig supplement, til EU-regler, eller om det er nationale regler. Det skal i den forbindelse dog bemærkes, at afgrænsningen mellem især regler, som supplerer EU-regler, og nationale regler kan være flydende. Som eksempel kan nævnes, at en lang række forordninger og direktiver forudsætter, at der nationalt udpeges en eller flere tilsynsmyndigheder, medens selve fordelingen af opgaver og kompetencer mellem myndigheder er et nationalt anliggende. En lang række af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 228 af 1. april 2005 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser er således, alt efter om der lægges vægt på bestemmelsernes blotte eksistens eller på deres indhold, enten et nødvendigt supplement til EU-regler eller nationale regler.

Som det fremgår af det vedlagte skema er en stor andel af bemyndigelserne hjemmel for både EU-relateret lovgivning og nationale regler. Der er i de fleste tilfælde tale om ennemæssigt afgrænsede, såkaldt horisontale bekendtgørelser, som har hjemmel i flere bestemmelser i fødevareloven. Typisk indeholder de meget detaljerede tekniske bestemmelser, som implementerer EU-reglerne på området suppleret med nationale regler vedrørende den offentlige fødevarekontrol, strafbestemmelser og enkelte nationale krav, som er gennemført primært af hensyn til det høje niveau for forbrugerbeskyttelse, som vi ønsker her i landet.

Et eksempel på dette er bekendtgørelse nr. 1271 af 13. december 2004 om fødevarehygiejne, hvor f.eks. lovforslagets § 4, stk. 1, vil være hjemmel til såvel sammenhængende implementering af en række meget detaljerede EU-regler vedrørende fødevarehygiejne som fastsættelse af nationale regler på området. De nationale regler omfatter især detailområdet, som kun i begrænset omfang er reguleret på fællesskabsplan. Som eksempel på sådanne nationale regler kan nævnes bekendtgørelsens § 37, som fastsætter detaljerede regler for detailforretningers salg af uindpakkede fødevarer.

En mindre andel af bemyndigelserne er for nærværende alene udnyttet som hjemmel til implementering af EU-regler. Som illustreret ved lovforslagets § 15, stk. 1, er baggrunden i de fleste tilfælde, at området for den pågældende bemyndigelse er udtømmende reguleret på fællesskabsplan. Som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 15, stk. 1, vil denne bestemmelse være grundlag for implementering af de bindende EU-regler på området. De pågældende bemyndigelser er ikke begrænsede til at give hjemmel til at gennemføre fællesskabsretten, da der kan opstå behov for national regulering. Dette gælder eksempelvis i de mange tilfælde, hvor der i EU-reglerne er de såkaldte sundhedsklausuler, som giver medlemsstaterne mulighed for at gribe ind, hvis det er nødvendigt for at beskytte forbrugerne mod en sundhedsfare. Som eksempel på dette kan nævnes lovforslagets § 9, stk. 2, hvor EU-reglerne om aromaer indeholder en sådan sundhedsklausul.

En række af lovforslagets bemyndigelser er for nærværende alene hjemmel til nationale bestemmelser. Som anført i skemaet er der i stor udstrækning tale om hjemler, som ikke vurderes at være relevant i relation til gennemførelsen af EU-regler. Et eksempel på dette er lovforslagets § 56, som viderefører den eksisterende smiley-ordning. Som yderligere eksempel kan nævnes bemyndigelserne i lovforslagets §§ 20-24, som var grundlag for den nu afviklede statslige kvalitetsmærkningsordning for fødevarer. Som det fremgår af mit svar på udvalgets spørgsmål 2 til lovforslaget er disse bestemmelser videreført fra den gældende fødevarerlov for ikke at afskære muligheden for i fremtiden at etablere en sådan ordning.

Enkelte af de bemyndigelser, der som udgangspunkt udgør hjemmel til fastsætte nationale regler, vil kunne blive aktuelle som grundlag for gennemførelsen af EU-regler. Som eksempel kan nævnes lovforslagets § 5, stk. 2 og 3, der ud over nationale regler, som f.eks. forbudet mod fiskeri ved Harbøre Tange, også kan blive relevante i situationer med grænseoverskridende forurening som eksempelvis det radioaktive udslip fra Tjernobyl kraftværket, hvor der blev fastsat fællesskabsregler. Tilsvarende vil lovforslagets § 59, stk. 1, der indeholder de nødvendige vidtgående beføjelser til hurtig indgriben ved større katastrofer, kunne være hjemmel til gennemførelsen af både nationale foranstaltninger og EU-beslutninger.

Lars Barfoed

/Cammy Wong